

Extra opdrachten Analyse

Wietse Vaes

8 april 2023

1. Een deel $A \subset (\mathbb{R}, \|\cdot\|)$ is begrensd $\iff \exists m, M \in \mathbb{R} : m < a < M : \forall a \in A$

$A \subset \mathbb{R}$ is begrensd $\iff \exists b \in \mathbb{R}, \exists r > 0$ zodat $A \subset B(b, r)$ Def. 1.4.1

$\iff \exists b \in \mathbb{R}, \exists r > 0$ zodat $\forall a \in A : a \in]b - r, b + r[$

$\iff \exists m (= b - r), M (= b + r) \in \mathbb{R}$ zodat $\forall a \in A : m < a < M$

2. Indien $V = (\mathbb{R}, \|\cdot\|)$, dan geldt een rij $(a_m)_{m \in \mathbb{N}}$ is begrensd in $\mathbb{R} \iff \exists M > 0 : |a_m| < M, \forall m \in \mathbb{N}$
 Uit Def. 1.4.2 (zij we een rij beschouwen als een functie $a : \mathbb{N} \rightarrow V$) volgt dat:

een rij $(a_m)_{m \in \mathbb{N}}$ in $\mathbb{R}$ is begrensd $\iff a(\mathbb{N}) \subset \mathbb{R}$ is begrensd

$\iff \exists b \in a(\mathbb{N}), \exists r > 0 : a(\mathbb{N}) \subset B(b, r) =]b - r, b + r[$

$\iff \exists M = \max\{b + r, b - r\} > 0 : A(\mathbb{N}) \subset]b - r, b + r[\subset]-M, M[$

$\iff |a_m| < M, \quad \forall a_m \in a(\mathbb{N})$

3. Vindt een voorbeeld zodat $d(B(a, r)) < 2r$.

Zij we in de metrische ruimte $(\mathbb{N}, d)$ met d de discrete metriek zijn. Dan: $\forall a \in \mathbb{N} : \exists r > 0 : \max_{a \in A} (d(B(a, r))) = 1$ en aangezien $a \in B(a, r)$ moet gelden en $d(a, a) = 1$ moet $r > 1$. Dus: $d(B(a, r)) \leq 1 < r < 2r$

4. Zij we in $(\mathbb{R}, \|\cdot\|)$, $r > 0$ en $a \in \mathbb{R}^n \implies d(B(a, r)) = d(\bar{B}(a, r)) = 2r$

Zij $a \in \mathbb{R}^n$ er is reeds bewezen dat $d(B(a, r)) \leq 2r$ en $d(\bar{B}(a, r)) \leq 2r$. We moeten nu dus bewijzen dat $d(B(a, r)) \geq 2r$ en $d(\bar{B}(a, r)) \geq 2r$.

Zonder verlies van algemeenheid nemen we aan dat $a = 0$. We mogen dit, want: zij $x \in B(0, r)$, $z = (x + a) \in B(a, r)$. Omdat $d(B(0, r)) = \sup\{d(x, y) | x, y \in B(0, r)\}$, zou $d(B(0, r)) \geq 2r$ indien we een rij $(x_m)_{m \in \mathbb{N}} \subset B(0, r)$ en $(y_m)_{m \in \mathbb{N}} \subset B(0, r)$ vinden zodat $\lim_{m \rightarrow \infty} x_m = x$, $\lim_{m \rightarrow \infty} y_m = y$ en $d(x, y) = \|x - y\| = 2r$. Definieer nu de rij $r_m, 1 = r \frac{m}{m+1}$ en $r_m, i = 0 \forall i \in \{2, \dots, n\}$. Dan is $(r_m)_{m \in \mathbb{N}} \subset B(0, r)$ en $\| \lim_{m \rightarrow \infty} r_m \| = r$. Merk op dat $(-r_m)_{m \in \mathbb{N}}$. Nu weten we dat:

$$\lim_{m \rightarrow \infty} \|r_m - (-r_m)\| = \lim_{m \rightarrow \infty} \|2r_m\| = 2 \lim_{m \rightarrow \infty} \|r_m\| = 2r$$

De limiet mag naar binnen gebracht worden omdat de functie $\|\cdot\|$ continu is.

Hierdoor weten we dus dat $d(B(a, r)) \geq 2r$ is. Dus $d(B(a, r)) = 2r$

5. Zij (V, d) een MR en $(A, \tilde{d})$ een deelruimte hiervan. In het bewijs van: $Y \subset A$ is gesloten in $A \iff \exists Z \subset V : Y = Z \cap A$. Bewijs gedetailleerder: $\exists W \subset V, W$ is open in V , zodat $A \setminus Y = W \cap A \iff \exists Z \subset V, Z$ is gesloten in V , zodat $Y = Z \cap A$

- Stel er bestaat een $W \subset V$ open, zodat $A \setminus Y = W \cap A$. Definieer nu $Z = V \setminus W$. Z is dus gesloten in V want W is open in V . Bovendien: $Y = A \setminus (A \setminus Y) = A \setminus (W \cap A) = (A \setminus W) \cup (A \setminus A) = (V \setminus W) \cap A = Z \cap A$
- Stel er bestaat een $Z \subset V$ gesloten, zodat $Y = Z \cap A$. Definieer nu $W = V \setminus Z$. W is dus open in V want Z is gesloten in V . Bovendien: $A \setminus Y = A \setminus (Z \cap A) = (A \setminus Z) \cup (A \setminus A) = A \setminus Z = (V \setminus Z) \cap A = W \cap A$

6. • $\bar{A} = \mathring{A} \cup \partial A$

Zij $x \in \bar{A}$: $x \in V$ en $\forall r > 0 : B(x, r) \cap A \neq \emptyset$. Dus zij $x \in A : \exists r > 0 : B(x, r) \subset A \implies x \in \mathring{A}$

of, zij $x \in V \setminus A : \forall r > 0 : B(x, r) \cap A \neq \emptyset$ en $B(x, r) \cap (V \setminus A) \neq \emptyset \implies \partial A$. Dus $\bar{A} \subset \mathring{A} \cup \partial A$

Zij nu $x \in \mathring{A} \cup \partial A$, dan Volgt dat $x \in V : \forall r > 0 : (x, r) \cap A \neq \emptyset$ en $B(x, r) \cap (V \setminus A) \neq \emptyset$ of $x \in A : \exists r > 0 : B(x, r) \subset A$, dus $x \in \bar{A}$.

Dus $\bar{A} = \mathring{A} \cup \partial A$

- $\bar{A} = A \cup \partial A$

Zij $x \in \bar{A}$: $x \in V$ en $\forall r > 0 : B(x, r) \cap A \neq \emptyset$. Dus oftewel is $x \in V \setminus A : \forall r > 0 : B(x, r) \cap A \neq \emptyset$ en $B(x, r) \cap (V \setminus A) \neq \emptyset \implies \partial A$ of $x \in A$. Dus $\bar{A} \subset A \cup \partial A$
 anderzijds, zij $x \in A \cup \partial A$: dan volgt hier meteen uit dat $x \in \bar{A}$

- $\mathring{A} = \bar{A} \setminus \partial A$

Omdat $\mathring{A} \cap \partial A = \emptyset$ want zij $x \in \mathring{A}$ dan $\exists r : B(x, r) \cap V \setminus A = \emptyset$ en omdat $\bar{A} = \mathring{A} \cup \partial A$ is $\mathring{A} = \bar{A} \setminus \partial A$

- $\mathring{A} = A \setminus \partial A$

Omdat $\bar{A} = A \cup \partial A$ en $\mathring{A} = \bar{A} \setminus \partial A$ is $\mathring{A} = \bar{A} \setminus \partial A = (A \cup \partial A) \setminus \partial A = A \setminus \partial A$

7. Zij (V, d) een MR, zij $A \subset V$, zij $a \in A'$ en zij $f, g : A \rightarrow \mathbb{R}$ twee afbeeldingen. Veronderstel dat $\lim_{x \rightarrow a} f(x) = b$ en dat $\lim_{x \rightarrow a} g(x) = c$. Dan geldt:

- $\lim_{x \rightarrow a} (f(x) + g(x)) = b + c$

Er geldt:

$$\forall \varepsilon > 0, \exists \delta_1 > 0 \text{ zodat } \forall x \in A \setminus \{a\}, d(x, a) < \delta_1 \implies |f(x) - b| < \frac{\varepsilon}{2}$$

$$\forall \varepsilon > 0, \exists \delta_2 > 0 \text{ zodat } \forall x \in A \setminus \{a\}, d(x, a) < \delta_2 \implies |g(x) - c| < \frac{\varepsilon}{2}$$

We definiëren nu $\delta' = \min\{\delta_1, \delta_2\}$ dan geldt $\forall x \in A \setminus \{a\} : d(x, a) < \delta :$

$$|(f(x) + g(x) - (b + c))| \leq |f(x) - b| + |g(x) - c| < \frac{\varepsilon}{2} + \frac{\varepsilon}{2} = \varepsilon$$

Dus: $\lim_{x \rightarrow a} (f(x) + g(x)) = b + c$

- $\lim_{x \rightarrow a} (\alpha f(x)) = \alpha b, \quad \forall \alpha \in \mathbb{R}$

Zij $\alpha = 0$ dan: $\forall \varepsilon > 0, \exists r > 0$ zodat $\forall x \in A \setminus \{a\}, d(x, a) < \delta \implies |0 - 0| < \varepsilon$.

Dus, uiteraard, $\lim_{x \rightarrow a} (0) = 0$.

Zij $\alpha \in \mathbb{R} \setminus \{0\}$. Er geldt:

$$\forall \varepsilon > 0, \exists \delta > 0 \text{ zodat } \forall x \in A \setminus \{a\} : d(x, a) > \delta \implies |f(x) - b| < \frac{\varepsilon}{|\alpha|}$$

Dus zij $\forall \varepsilon > 0, \exists \delta > 0$ zodat $\forall x \in A \setminus \{a\}, d(x, a) < \delta$, dan is:

$$|\alpha f(x) - \alpha b| = |\alpha| |f(x) - b| < |\alpha| \frac{\varepsilon}{|\alpha|} = \varepsilon$$

Dus $\lim_{x \rightarrow a} (\alpha f(x)) = \alpha b$

- $\lim_{x \rightarrow a} (f(x) \cdot g(x)) = b \cdot c$

Zij $M = \sup |f(x)|$. Er geldt:

$$\forall \varepsilon > 0, \exists \delta_1 > 0 \text{ zodat } \forall x \in A \setminus \{a\}, d(x, a) < \delta_1 \implies |f(x) - b| < \frac{\varepsilon}{|c| + M}$$

$$\forall \varepsilon > 0, \exists \delta_2 > 0 \text{ zodat } \forall x \in A \setminus \{a\}, d(x, a) < \delta_2 \implies |g(x) - c| < \frac{\varepsilon}{|c| + M}$$

Definieer nu $\delta' = \min\{\delta_1, \delta_2\}$, als $\forall x \in A \setminus \{a\} : d(x, a) < \delta :$

$$|f(x)g(x) - bc| = |f(x)g(x) - f(x)c + f(x)c - bc| \leq |f(x)||g(x) - c| + |c||f(x) - b| < M \frac{\varepsilon}{|c| + M} + |c| \frac{\varepsilon}{|c| + M} = \varepsilon$$

Dus $\lim_{x \rightarrow a} (f(x) \cdot g(x)) = b \cdot c$

- zij $c \neq 0$ dan is $\lim_{x \rightarrow a} \left(\frac{f(x)}{g(x)} \right) = \frac{b}{c}$

We tonen aan dat, zij $c \neq 0$, $\lim_{x \rightarrow a} \frac{1}{g(x)} = \frac{1}{c}$. Er geldt:

$$\forall \varepsilon > 0, \exists \delta' > 0 \text{ zodat } \forall x \in A \setminus \{a\} : d(x, a) < \delta' \implies |g(x) - c| < \varepsilon$$

Kies nu $\varepsilon = \frac{2}{|c|}$. Dan geldt $\frac{1}{|g(x)|} < \frac{2}{|c|}$ indien $x \in A \setminus \{a\}$ en $d(x, a) < \delta'$. Dit omdat:

Zij $c > 0$: $\frac{-|c|}{2} < g(x) - |c| \implies 0 < \frac{c}{2} < g(x) \implies \frac{1}{|g(x)|} = \frac{1}{g(x)} < \frac{2}{|c|}$.

Zij $c < 0$ ($|c| = -c$) : $g(x) - c = g(x) + |c| < \frac{|c|}{2} \implies g(x) < \frac{|c|}{2} - |c| < 0 \implies -|g(x)| = g(x) < -\frac{|c|}{2} \implies |g(x)| > \frac{|c|}{2} \implies \frac{1}{|g(x)|} > \frac{2}{|c|}$.

Merk op $\exists \delta > 0$ zodat $d(x, a) < \delta \implies |g(x) - c| < \varepsilon \frac{|c|^2}{2}$. Dus:

$\forall x \in A \setminus \{a\}$ zodat $d(x, a) < \min\{\delta, \delta'\}$:

$$\left| \frac{1}{g(x)} - \frac{1}{c} \right| = \frac{|g(x) - c|}{|cg(x)|} < \varepsilon \frac{|c|}{2} \frac{1}{|g(x)|} < \varepsilon$$

Hieruit volgt meteen dan dat $\lim_{x \rightarrow a} \frac{f(x)}{g(x)} = \lim_{x \rightarrow a} f(x) \cdot \frac{1}{g(x)} = \frac{b}{c}$

- $\lim_{x \rightarrow a} |f(x)| = |b|$
Wederom geldt er:

$$\forall \varepsilon > 0, \exists \delta > 0 \text{ zodat } \forall x \in A \setminus \{a\}, d(x, a) < \delta \implies |f(x) - b| < \varepsilon$$

Nu geldt er:

$\forall \varepsilon > 0, \exists \delta > 0$ zodat $\forall x \in A \setminus \{a\} : d(x, a) < \delta$:

$$||f(x)| - |b|| = ||f(x) - b + b| - |b|| \leq ||f(x) - b| + |b| - |b|| = |f(x) - b| < \varepsilon$$

Dus: $\lim_{x \rightarrow a} |f(x)| = |b|$

8. • de limiet van een convergente rij in (V, d) is uniek.
Stel de limiet van een convergente rij in (V, d) is niet uniek. Dus: $\lim_{m \rightarrow \infty} a_m = a$ en $\lim_{m \rightarrow \infty} a_m = b$ met $a \neq b$. Zij nu $\varepsilon = d(a, b) > 0$, dan:

$$\forall \varepsilon > 0, \exists m_1 \in \mathbb{N} \text{ zodat } \forall m > m_1 : d(a_m, a) < \frac{\varepsilon}{2}$$

$$\forall \varepsilon > 0, \exists m_2 \in \mathbb{N} \text{ zodat } \forall m > m_2 : d(a_m, b) < \frac{\varepsilon}{2}$$

Zij $m_0 = \max\{m_1, m_2\}$, dan geldt $\forall m > m_0$:

$$\varepsilon = d(a, b) \leq d(a, a_m) + d(a_m, b) < \frac{\varepsilon}{2} + \frac{\varepsilon}{2}$$

Dus: $\varepsilon < \varepsilon$. Dit is een tegenspraak dus is de limiet van een convergente rij in (V, d) uniek.

- een convergente rij in (V, d) is begrensd.
Stel $\varepsilon = 1$, zij $(a_m)_{m \in \mathbb{N}}$ een convergente rij (naar a), dan: $\exists m_0 \in \mathbb{N}$ zodat $\forall m \geq m_0 : d(a_m, a) < 1$
Dan geldt: $\forall m \geq m_0 : a_m \in B(a, 1)$. Merk op: er zijn eindig veel punten die verder dan 1 van a ligt. We definiëren nu een $M = \max\{d(a_0, a), \dots, d(a_{m_0-1}, a), 1\}$ dan: $(a_m)_{m \in \mathbb{N}} \subset B(a, M) \implies (a_m)_{m \in \mathbb{N}}$ is begrensd
- elke deelrij van een convergente rij in (V, d) is convergent met dezelfde limiet.
Zij $(a_m)_{m \in \mathbb{N}}$ een convergente rij in (V, d) met limiet a en $(a_{\rho(m)})_{m \in \mathbb{N}}$ een willekeurige deelrij.
Kies $m_0 \in \mathbb{N}$ zodat $\forall m > m_0 : d(a_m, a) < \varepsilon$. Omdat de functie $\rho : \mathbb{N} \rightarrow \mathbb{N}$ strikt monotoon stijgende is, geldt: $\forall m \in \mathbb{N} : \rho(m) \geq m$. dus:

$$\rho(m) \geq m \implies \rho(m) \geq m_0 \implies d(a_{\rho(m)}, a) < \varepsilon \implies \lim_{m \rightarrow \infty} a_{\rho(m)} = a$$

9. **Stelling:** Er geldt: $(a_m)_{m \in \mathbb{N}} = \left(a_m^{(1)}, \dots, a_m^{(n)} \right)_{m \in \mathbb{N}}$ is een Cauchy rij in $\mathbb{R}^n \iff (a_m^{(k)})_{m \in \mathbb{N}}$ is een Cauchy rij in $\mathbb{R}, \forall k \in \{1, \dots, n\}$.

Bewijs: We weten dat: zij $x \in \mathbb{R}^n$ $|x_k| \leq \|x\|_m \leq \|x\| \leq \|x\|_\Sigma \leq n\|x\|_m$

$\Rightarrow$: Zij $(a_m)_{m \in \mathbb{N}}$ een cauchy rij, dus:

$$\forall \varepsilon > 0, \exists m_0 \in \mathbb{N} \text{ zodat } \forall m \geq m_0, \forall p \in \mathbb{N} : \|a_{m+p} - a_m\| < \varepsilon \text{ of } \|a_{m+p} - a_m\|_{\Sigma} < \varepsilon \text{ of } \|a_{m+p} - a_m\|_m < \varepsilon$$

Dus:

$$|(a_{m+p} - a_m)^{(k)}| = |a_{m+p}^{(k)} - a_m^{(k)}| \leq \|a_{m+p} - a_m\| < \varepsilon, \quad \forall k \text{ Dit geldt ook voor de andere normen}$$

Dus $(a_m^{(k)})_{m \in \mathbb{N}}$ is een cauchy reeks in $\mathbb{R} \forall k$

$\Leftarrow$: Stel $(a_m^{(k)})_{m \in \mathbb{N}}$ is een cauchy reeks in $\mathbb{R} \forall k$. Dus:

$$\forall \varepsilon > 0, \exists m_k \in \mathbb{N} \text{ zodat } \forall m \geq m_k, \forall p \in \mathbb{N} : |a_{m+p}^{(k)} - a_m^{(k)}| < \frac{\varepsilon}{n}$$

Definieer $m_0 = \max\{m_1, \dots, m_n\}$, dan geldt $\forall m \geq m_0$:

$$\|a_{m+p}^{(k)} - a_m^{(k)}\|_m < \frac{\varepsilon}{n}$$

Dus:

$$\|a_{m+p} - a_m\|_m \leq \|a_{m+p} - a_m\| \leq \|a_{m+p} - a_m\|_{\Sigma} \leq n \|a_{m+p} - a_m\|_m < \varepsilon$$

Dus $(a_m)_{m \in \mathbb{N}}$ is een Cauchy rij in $\mathbb{R}^n$

10. **Stelling:** $C \subset \mathbb{R}$ is gesloten en begrensd $\implies C$ is compact.

Bewijs: Zij $C \subset \mathbb{R}$ gesloten en begrensd en $(a_m)_{m \in \mathbb{N}}$ een willekeurige rij in C . Omdat C begrensd is en $(a_m)_{m \in \mathbb{N}} \subset C$ is de rij ook begrensd, dus er bestaat, volgens de stelling van Bolzano-Weierstrass, een convergente deelrij $(a_{p(m)})_{m \in \mathbb{N}} \subset C$ van $(a_m)_{m \in \mathbb{N}}$. Dus $\exists a \in \mathbb{R} : \lim_{m \rightarrow \infty} a_{p(m)} = a$. Omdat C gesloten is, is de limiet van elke convergente rij in C een element van C . Dus $a \in C$. Dus elke rij in C heeft een convergente deelrij in C , dus C is compact.